

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.411.002.02.2023

Pan
prof. dr hab. Adam Jacek Krętowski
Rektor Uniwersytetu Medycznego
w Białymstoku
ul. Jana Kilińskiego 1
15-089 Białystok

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wystąpienie pokontrolne z 18 sierpnia 2023 r. zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.153.2023
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z 20 listopada 2023 r.

I/23/001 – Efektywność funkcjonowania Laboratorium Obrazowania Molekularnego i Rozwoju Technologii
Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku Sp. z o.o.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, ul. Jana Kilińskiego 1, 15-089 Białystok ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. Adam Jacek Krętowski, Rektor Uczelni od 1 września 2016 r. W okresie objętym kontrolą funkcję Rektora Uczelni od 1 września 2012 r. do 31 sierpnia 2016 r. pełnił prof. dr hab. Jacek Nikliński
Zakres przedmiotowy kontroli	Powołanie i funkcjonowanie spółki celowej oraz nadzór nad jej działalnością
Okres objęty kontrolą	Lata 2015–2022 uwzględnieniem faktów i dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	1. Beata Palinowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/77/2023 z 29 marca 2023 r. 2. Krzysztof Bakunowicz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/78/2023 z 29 marca 2023 r. (akta kontroli str. 1-2)

---

¹ Dalej: „UMwB”; „Uniwersytet” lub „Uczelnia”.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Sprawowany przez Uczelnię nadzór nad działalnością spółki celowej pn. Laboratorium Obrazowania Molekularnego i Rozwoju Technologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku Sp. z o.o.⁴, był nie w pełni skuteczny i niewystarczający.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Uniwersytet podjął działania w celu oszacowania zasadności powołania spółki celowej LOMiRT UMB oraz uzyskał wymaganą zgodę Senatu na jej utworzenie. Jednak działalność Spółki polegała głównie na odpłatnym wykonywaniu, na wysokospecjalistycznym sprzęcie Biograph mMR, badań rezonansu magnetycznego⁵, które stanowiły 96,4% wszystkich zrealizowanych w latach 2015–2022 badań. Natomiast badania PET/MR⁶, do których urządzenie Biograph mMR zostało zakupione i przeznaczone stanowiły zaledwie 3,6% wszystkich wykonanych badań. Sprawowany przez Uniwersytet nadzór Spółką nie był wystarczający, o czym świadczy stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na nienależnym wypłaceniu dwóm członkom Zarządu premii w łącznej wysokości 94 tys. zł. Jednocześnie UMwB nie podjął działań w celu przyjęcia uchwał zgromadzenia wspólników lub zmiany umowy spółki dotyczących określenia wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka zarządu, ukształtowania i stosowania w Spółce zasad wynagradzania członków zarządu w zakresie wynagrodzenia zmiennego, w części dotyczącej uszczegółowienia celów zarządczych oraz ich wag i kryteriów rozliczania oraz określenia, w drodze uchwały walnego zgromadzenia lub w umowie Spółki zasad zbywania składników aktywów trwałych.

W siedmiu (z 20 analizowanych) projektach realizowanych przez Uniwersytet w ramach których badania PET/MR i MR wykonywała Spółka będąca jedynym oferentem, stwierdzono szereg nieprawidłowości, w tym w szczególności polegających na:

- ustaleniu w przypadku czterech przeprowadzonych przetargów nieograniczonych na wykonanie badań PET/MR i MR o wartości 6.896 tys. zł kryteriów oceny ofert naruszających zasadę uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, czym naruszono art. 91 ust. 2 i 3 ustawy z 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁷ i art. 241 ustawy z 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁸;
- nieprzeprowadzeniu w jednym przetargu nieograniczonym postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 24 ust. 10 ustawy PZP z 2004 roku w związku z dokonaniem opisu przedmiotu zamówienia i szacowania jego wartości na kwotę 114 tys. zł przez pracownika zatrudnionego w tym samym okresie również w spółce celowej LOMiRT UMB;
- braku właściwego dokumentowania czynności związanych z zebraniem ofert od potencjalnych wykonawców innych niż LOMiRT UMB, co było niezgodne z § 5 ust. 1 *Regulaminu udzielania w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych*⁹ (równowartość 30.000 euro);
- nierzetelnym wskazywaniu liczby wykonanych badań PET/MR i MR w przekładanych Ministrowi Zdrowia rozliczeniach z przyznanymi środkami za 2021 i 2022 rok.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1.1. Spółkę LOMiRT UMB utworzono na podstawie aktu notarialnego z 7 października 2014 r. w oparciu o art. 6 ust. 6 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o *działalności leczniczej*¹⁰ i art. 86a ustawy z 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*¹¹. Założenie Spółki poprzedzone

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: „LOMiRT UMB” lub „Spółka”.

⁵ Dalej: „MR”.

⁶ Badanie diagnostyczne podczas którego wykonywane jest badanie rezonansu magnetycznego (MR) oraz pozytonowej tomografii emisyjnej (PET) w wyniku, którego uzyskuje się trójwymiarowy obraz z efektem świecenia zmian chorobowych.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 843. Ustawa uchylona z dniem 31 grudnia 2020 r., dalej: „ustawa PZP z 2004 roku”.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm. Dalej: „ustawa PZP z 2019 roku”.

⁹ Wprowadzony zarządzeniem Rektora UMB z 6 lipca 2016 r. nr 41/16. Dalej: „Regulamin z 2016 roku”.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 991.

¹¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, ze zm. Dalej: „Posw”, ustawa uchylona z dniem 1 października 2018 r. Po tej dacie tworzenie spółek celowych normuje art. 149 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, ze zm.)

zostało zgodą Senatu Uniwersytetu wyrażoną uchwałą z 29 września 2014 r.¹² Zgodnie z zapisami obu dokumentów:

- Spółka w całości stanowiła własność Uczelni, a jej kapitał zakładowy wynosił 500 tys. zł;
- celem działalności utworzonej Spółki była: 1/ działalność lecznicza w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej oraz realizacja usług w zakresie ochrony zdrowia; 2/ zapewnienie studentom i doktorantom UMB możliwości kształcenia w warunkach klinicznych połączonych z praktycznym leczeniem pacjentów; 3/ realizacja zadań badawczych z wykorzystaniem urządzenia PET/MR zlokalizowanego na terenie Białostockiego Parku Naukowo-Technologicznego; 4/ komercjalizacja wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz zarządzanie prawami własności przemysłowej uczelni w zakresie jej komercjalizacji;
- do zadań realizowanych przez Spółkę należało: 1/ udzielanie świadczeń zdrowotnych; 2/ promocja zdrowia; 3/ realizacja zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym wdrażanie nowych technologii medycznych oraz metod leczenia;
- przedmiot działalności Spółki określono poprzez podanie 27 zakresów jej działalności, w tym m.in. badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych oraz biotechnologii; działalność szpitali; praktyka lekarska ogólna i specjalistyczna¹³.
(akta kontroli str. 6-20)

W obowiązujących od 29 czerwca 2015 r. „Regulaminach zarządzania prawami autorskimi, pokrewnymi i własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych”¹⁴ wskazano, że:

- komercjalizację pośrednią¹⁵ Uczelnia prowadzi przy udziale spółki celowej LOMiRT UMB, natomiast komercjalizację bezpośrednią¹⁶ przy pomocy Uczelnianego Biura ds. Ochrony Własności Intelktualnej i Transferu Technologii (§ 14 i § 16 Regulaminów obowiązujących od 29 czerwca 2015 r. do 28 kwietnia 2020 r.);
- komercjalizację pośrednią Uczelnia prowadzi przy udziale spółki celowej LOMiRT UMB (§ 14 Regulaminu), natomiast komercjalizację bezpośrednią przy pomocy Biura Transferu Technologii. Jednocześnie zgodnie z brzmieniem § 16 tego samego Regulaminu rolę spółki celowej Uczelni powołanej do komercjalizacji pośredniej pełnił podmiot wskazany przez Rektora UMwB (zapisy w Regulaminach obowiązujących od 29 kwietnia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli). Odnosząc się do zapisów dotyczących komercjalizacji pośredniej Rektor wyjaśnił, że: *[...] Należy zauważyć, iż w § 14 ust. 4 lit. b, nie wskazano iż LOMiRT Sp. z o.o. będzie miała wyłączność na bycie spółką celową, ale że komercjalizacja pośrednia będzie odbywać się przy udziale Laboratorium Obrazowania Molekularnego i Rozwoju Technologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku Sp. z o.o.*. Użyte sformułowanie mówi jedynie o konieczności współuczestnictwa LOMiRT UMB Sp. z o.o. w procesie komercjalizacji pośredniej. Powyższy zapis nie wyłącza zatem możliwości wskazania przez Rektora innego podmiotu jako spółki celowej, a co za tym idzie nie można mówić o niespójności w zapisach regulaminowych.
(akta kontroli str. 21-65)

W latach 2015–2022 Uczelnia podjęła działania w zakresie komercjalizacji wyników prac rozwojowych oraz testów klinicznych lektarstwa pn. Trophogen¹⁷ poprzez utworzenie Spółki

¹² Nr 78/2014. Wcześniej Senat Uczelni uchwałą z 5 marca 2013 r. wyraził zgodę na wynajęcie przez UMB od Miasta Białostok w Białostockim Parku Naukowo-Technologicznym pomieszczeń wraz z wyposażeniem na Laboratorium Obrazowania Medycznego. Natomiast 2 września 2013 r. Uczelnia podpisała z Miastem Białostok list intencyjny w sprawie wyrażenia woli zawarcia umowy najmu Laboratorium.

¹³ M.in. PKD 72.1, PKD 72.19, PKD 86.10.Z, PKD.86.21.Z i PKD 86.22.Z.

¹⁴ Wprowadzone na podstawie uchwał Senatu UMB z: 29 czerwca 2015 r. nr 80/2015; 15 grudnia 2016 r., nr 129/2016; 29 kwietnia 2020 r. nr 58/2020 i 29 czerwca 2022 r. nr 234/2022.

¹⁵ Obejmowanie lub nabywanie udziałów lub akcji w spółkach lub obejmowaniu warrantów subskrypcyjnych uprawniających do zapisu lub objęcia akcji w spółkach, w celu wdrożenia lub przygotowania do wdrożenia wyników badań naukowych, prac rozwojowych lub know-how związanego z tymi wynikami.

¹⁶ Sprzedaż wyników badań naukowych, prac rozwojowych lub know-how związanego z tymi wynikami albo oddawanie do użytkowania tych wyników lub know-how, w szczególności na podstawie umowy licencyjnej, najmu oraz dzierżawy.

¹⁷ Poprzez zawieranie umów sprzedaży praw do korzystania z receptury Trophogen na rynku Europy.

Trophogen Polska Sp. z o.o.¹⁸. Jednak z powodu braku sprzedaży receptury, działalność Spółki w 2021 roku została zawieszona, a 28 lipca 2022 r., podjęto uchwałę w sprawie likwidacji Spółki. Poza wyżej wymienioną próbą komercjalizacji nie podejmowano innych działań w zakresie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych. Rektor wskazał, że [...] aktualnie zarówno Uczelnia, jak i Spółka nie posiadają wyników działalności naukowej ani know-how w celu wdrożenia lub przygotowania do wdrożenia w postaci pozwalającej na komercjalizację wyników badań adekwatnych do profilu działalności. Z uwagi na powyższe LOMiRT koncentruje swoją działalność na działalności leczniczej oraz realizacji zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

Utworzenie Spółki LOMiRT UMB poprzedzono analizami potwierdzającymi zasadność jej powołania zawartymi w dwóch dokumentach tj. *Studium wykonalności przedsięwzięcia polegającego na utworzeniu Laboratorium Obrazowania Medycznego na terenie Parku Naukowo-Technologicznego w Białymstoku*¹⁹ oraz *Koncepcja projektu: Laboratorium Obrazowania medycznego w Białostockim Parku Naukowo Technologicznym*²⁰. Z analizy w/w dokumentów wynika m.in., że:

- uruchomienie przedsięwzięcia powinno nastąpić w drodze powołania spółki (rekomendowana była spółka z ograniczoną odpowiedzialnością);
- utworzenie LOMiRT UMB (w średniej perspektywie czasowej) miało generować zyski²¹; w okresie pięciu lat od utworzenia Spółki prognozowano wykonanie rocznie: w pierwszym roku działalności – 700 badań PET/MR; w drugim roku – 1.500 badań PET/MR; w trzecim roku – 2.000 badań PET/MR; w czwartym roku – 2.500 badań PET MR i w piątym roku – 3.000 badań PET/MR²² i uzyskanie w związku z tym przychodu w wysokości odpowiednio: 3.150 tys. zł; 7.087,6 tys. zł; 9.920 tys. zł 13.025 tys. zł i 16.410 tys. zł.

(akta kontroli str. 66-148)

W okresie objętym kontrolą Uczelnia oprócz LOMiRT UMB utworzyła trzy inne spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, tj.: 1/ Specjalistyczna Lecznica Stomatologiczna UMwB²³; 2/ Ośrodek Transferu Technologii Farmaceutycznych UMwB²⁴ i 3/ Genomika Polska²⁵. Z analizy wynika, że nie były one jednostkami powiązаныmi ze Spółką, w myśl art. 3 ust. 1 pkt 43 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁶. (akta kontroli str. 149)

Zadań, które realizowała Spółka nie powierzono Uniwersyteckiemu Szpitalowi Klinicznemu w Białymstoku. Rektor wyjaśnił, że [...] *Konieczność utworzenia Spółki wynikała z warunków ogłoszonego w 2014 r. przez Miasto Białystok – Białostocki Park Naukowo-Technologiczny konkursu na wynajem Laboratorium Obrazowania Molekularnego wyposażonego w hybrydowy skaner PET-MRI. Regulamin konkursu przewidywał, że oferentem może być każdy przedsiębiorca [§ 1 pkt 6 – dop. NIK²⁷], w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Uniwersytecki Szpital Kliniczny nie spełniał tego warunku, gdyż jest samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej, którego działalność opiera się na przepisach ustawy o działalności leczniczej w zakresie podmiotów wykonujących działalność leczniczą niebędących przedsiębiorcami.* (akta kontroli str. 150-155)

1.2. W latach 2014–2023 funkcje w zarządzie LOMiRT UMB sprawowali:

¹⁸ Nr KRS: 0000801730.

¹⁹ Autorzy: Tomasz Cichocki; Wojciech Pander; Anna Puchala i Justyna Supińska (Warszawa-Białystok 2013).

²⁰ Autorzy: prof. dr hab. med. Adam Krętowski i prof. dr hab. med. Janusz Myśliwiec.

²¹ Zakładano przychody na poziomie: I etap (6 miesięcy od utworzenia) – 0 tys. zł, II etap (ok. 1-2 lata od utworzenia) – 10.237,5 tys. zł, III etap (do 3 lat od utworzenia) – 39.355 tys. zł.

²² Przyjęto, że jednostkowa cena za wykonanie badania PET/MR będzie wynosiła, w latach 2015–2019 kolejno: 4,5 tys. zł; 4,7 tys. zł; 5,0 tys. zł; 5,3 tys. zł i 5,5 tys. zł.

²³ Ul. J. Waszyngtona 15A, 15-274 Białystok (KRS: 0000421922).

²⁴ Ul. Akademicka 3, 15-267 Białystok (KRS: 0000515275).

²⁵ Ul. J. Kilińskiego 1, 15-089 Białystok (KRS: 0000814117).

²⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. Zgodnie z ww. przepisem przez jednostkę powiązaną rozumie się dwie lub więcej jednostek wchodzących w skład danej grupy kapitałowej, przez co rozumie się jednostkę dominującą z jednostkami zależnymi.

²⁷ Zgodnie z Regulaminami konkursów na wynajem Laboratorium Obrazowania Molekularnego wyposażonego w hybrydowy skaner PET-MRI (positron emission tomography-magnetic resonance imaging) Siemens Biograph mMR oraz pracownię izotopową klasy II w Białostockim Parku Naukowo Technologicznym nr BPN-T.2501.III.12.2014 i BPN-T.2501.III.14.2014 Podmiotem biorącym udział w konkursie (zwanym dalej Oferentem) może być każdy przedsiębiorca w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

- na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki²⁸ – prof. dr. hab. Adam Jacek Krętowski od 7 października 2014 r. do 11 września 2016 r.²⁹, a po tym terminie prof. dr. hab. Marcin Moniuszko³⁰,
- na stanowiskach członków Zarządu – dr hab. n. med. Jan Kochanowicz³¹ i mgr Konrad Raczkowski³² (od 7 października 2014 r. do 28 lipca 2023 r.).

Pierwszy skład zarządu Spółki określono w akcie założycielskim Spółki, natomiast zmiany kadrowe zarządu w latach 2014–2023, dotyczyły wyłącznie stanowiska Prezesa Zarządu i wynikały ze złożonej 7 września 2016 r. rezygnacji przez ówczesnego Prezesa Zarządu³³. Uczelnia, jako jedyny udziałowiec, nie określiła wymogów niezbędnych dla kandydatów na członków zarządu w LOMiRT UMB zgodnie z brzmieniem art. 22 *ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym*³⁴, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Z przedstawionych, w toku kontroli informacji wynika, że wszystkie osoby zasiadające w zarządzie Spółki w latach 2014–2023 posiadały odpowiednie kwalifikacje i kompetencje³⁵. (akta kontroli str. 156-163)

1.3. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników wprowadziło od 1 czerwca 2017 r. (uchwałą nr 4/2017) zasady w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki. Z jej zapisów wynikało m.in., że:

- całkowite wynagrodzenia członka Zarządu składa się z części stałej (wynagrodzenie miesięczne podstawowe) oraz części zmiennej (wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy Spółki);
- wynagrodzenie stałe zawiera się w przedziale kwotowym do trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (bez wypłat z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego);
- wynagrodzenie zmienne uzależnione jest od poziomu realizacji celów zarządczych i nie może przekroczyć 40% wynagrodzenia podstawowego członka Zarządu w poprzednim roku obrotowym. Wynagrodzenie może być wypłacone po zatwierdzeniu sprawozdania Zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego i udzieleniu temu członkowi absolutorium, pod warunkiem stwierdzenia realizacji przez członka Zarządu celów zarządczych i określenia należnej kwoty wypłaty. (akta kontroli str. 166-167)

Uchwała nie zawierała: 1/ wag celów zarządczych, a także obiektywnych i mierzalnych kryteriów ich realizacji i rozliczania zgodnie z art. 4 ust. 8 *ustawy z 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami*³⁶ oraz 2/ informacji o możliwości wypowiedzenia przez Spółkę umowy na świadczenie usług zarządzania na czas pełnienia funkcji członka zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy. Jednocześnie prowadzona od 18 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r. kontrola w spółce celowej LOMiRT UMB wykazała, że dwóm członkom Zarządu wypłacono premie w łącznej wysokości brutto 94 tys. zł, w tym w 2020 roku – 50 tys. zł i w 2022 roku – 44 tys. zł, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Uczelnia w latach 2015-2023 nie otrzymała dywidendy od Spółki. W 2015 roku, LOMiRT UMB uzyskała ujemny wynik finansowy netto 417,3 tys. zł, który pokryto z zysków przyszłych lat³⁷.

²⁸ Dalej: „Prezes Zarządu”.

²⁹ Rektor UMwB w latach 2016–2020 i 2020–2024.

³⁰ Prorektor ds. nauki UMwB.

³¹ Kierownik Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Bioskaner” i kierownik kliniki neurologii w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym w Białymstoku.

³² Kanclerz w UMwB.

³³ Uchwałą nr 2 z 12 września 2016 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki powołało dr hab. Marcina Moniuszko na funkcję Prezesa Zarządu.

³⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 973. Dalej: „ustawa o zasadach zarządzania”.

³⁵ 1/ Prof. dr hab. Adam J. Krętowski (były Prezes Zarządu) – zatrudniony na Uczelni od 1991 roku, pełniący funkcje kierownicze w latach 2008-2016 (Prorektor ds. Nauki w UMB); 2/ Prof. dr hab. Marcin Moniuszko (obecny Prezes Zarządu) – zatrudniony na Uczelni od 2004 roku, pełniący funkcje kierownicze w latach 2012-do chwili obecnej (kierownik Zakładu Medycyny Regeneracyjnej i Immunoregulacji); 3/ Prof. dr hab. Jan Kochanowicz (członek Zarządu) – zatrudniony na Uczelni od 1995 roku, pełniący funkcje kierownicze w latach 2010-2017 (kierownik Zakładu Neurologii Inwazyjnej); 4/ Mgr Konrad Raczkowski (członek zarządu) – zatrudniony na Uczelni od 2009 roku, pełniący funkcje kierownicze w latach 2009 r. – do chwili obecnej (Kanclerz UMB).

³⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm. Dalej: „ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń”.

³⁷ Uchwała Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr 02/03/2016 z 15 czerwca 2016 r.

W latach 2016–2022³⁸ uzyskano dodatni wynik finansowy (zysk netto), wynoszący kolejno: 627,3 tys. zł; 145,1 tys. zł; 811,9 tys. zł; 1.759,7 tys. zł; 1.437 tys. zł; 2.199,1 tys. zł i 1.764,3 tys. zł. Zgodnie z uchwałami Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników przyjętymi w latach 2017–2023³⁹ każdorazowo zysk pozostawiono, jako niepodzielony, do późniejszej decyzji⁴⁰.
(akta kontroli str. 166-167; 173-236)

1.4. W latach 2015–2023 Uczelnia (wg sporządzonego na potrzeby kontroli wykazu) realizowała 20⁴¹ projektów badawczych⁴² z wykorzystaniem badań PET/MR; PET/CT⁴³ i MR o łącznej umownej wartości dofinansowania wynoszącej 132.819,6 tys. zł⁴⁴ z czego:

- 12 projektów dotyczyło wyłącznie badań PET/MR o ogólnej wartości dofinansowania 69.754 tys. zł, z tego na badania PET/MR przeznaczono kwotę 4.204,6 tys. zł;
- sześć projektów dotyczyło wyłącznie badań MR o ogólnej wartości dofinansowania 3.842 tys. zł, z tego na badania MR przeznaczono kwotę 285,7 tys. zł;
- jeden projekt dotyczył badań PET/MR i MR o ogólnej wartości dofinansowania 50.000 tys. zł., z tego na badania przeznaczono kwotę 2.036,5 tys. zł (na badania MR: 1.997,5 tys. zł i badania PET/MR: 39 tys. zł);
- jeden projekt dotyczył badań PET/MR i PET/CT o ogólnej wartości dofinansowania 9.223,6 tys. zł., z tego na badania przeznaczono kwotę 180,1 tys. zł (nie określano kwoty na poszczególne rodzaje badania).

Wszystkie badania PET/MR; PET/CT i MR zostały zrealizowane przez spółkę celową Uczelni tj. LOMiRT UMB⁴⁵ w wyniku czego uzyskała ona łączny przychód wynoszący 6.706,9 tys. zł.
(akta kontroli str. 237-239)

1.5. W latach 2015–2023 w Uniwersytecie przeprowadzono 13⁴⁶ postępowań o zamówienie publiczne dotyczące badań PET/MR, PET/CT i MR, z czego dziewięć⁴⁷ w trybie przetargu nieograniczonego⁴⁸, trzy⁴⁹ w trybie zapytania o cenę i jedno⁵⁰ poprzez zebranie ofert od potencjalnych wykonawców. We wszystkich przypadkach podmiotem wyłonionym do realizacji badań była spółka celowa Uczelni tj. LOMiRT UMB, która jako jedyna brała udział w w/w postępowaniach. W przypadku ośmiu projektów realizacja badań PET/MR i MR nastąpiła na podstawie zawartej pomiędzy LOMiRT UMB, a UMwB umowy udostępnienia z 25 lutego 2015 r.⁵¹
(akta kontroli str. 237-244)

³⁸ Dane pochodzą ze sprawozdań Zarządu za lata 2016–2022.

³⁹ Uchwała nr 01/03/2017 z 29 marca 2017 r., nr 01/03/2018 z 29 marca 2018 r., nr 01/03/2019 z 29 marca 2019 r., nr 01/03/2020 z 23 marca 2020 r., nr 01/03/2021 z 9 marca 2021 r., 02/06/2022 z 6 czerwca 2022 r. i nr 02/06/2023 z 29 czerwca 2023 r.

⁴⁰ Zgodnie z art. 6 ust. 11 ustawy o działalności leczniczej w spółce kapitałowej, w której Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub uczelnia medyczna posiada udziały albo akcje o wartości nominalnej nie mniejszej niż 51% kapitału zakładowego spółki, a w przypadku prostej spółki akcyjnej – nie mniej niż 51% ogólnej liczby akcji tej spółki, nie wypłaca się dywidendy.

⁴¹ Z tego na 31 marca 2023 r. siedemnaście projektów zostało zakończonych oraz trzy były w trakcie realizacji.

⁴² Z tego realizowano dwa projekty tj. 1/ „Poszukiwanie nowych biomarkerów chorób cywilizacyjnych przy użyciu technik wielkoskalowych i nowatorskich metod obrazowania medycznego” (projekt realizowany w latach 2012-2017, 2/ „Centrum Sztucznej Inteligencji w Medycynie przy Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku” (projekt w trakcie realizacji do końca 2023 roku) o najwyższej wartości dofinansowania po 50 000,0 tys. zł (odpowiednio dotacja podmiotowa w ramach statusu Uczelni, jako Krajowy Naukowy Ośrodek Wiodący oraz subwencja z rezerwy celowej Ministerstwa Finansów).

⁴³ Pozytonowa tomografia emisyjna z tomografią komputerową.

⁴⁴ Faktyczna realizacja na dzień 31 marca 2023 r. wyniosła 116.720,1 tys. zł.

⁴⁵ Badania PET/CT były realizowane przez podwykonawcę.

⁴⁶ Z tego: pięć dotyczyło badań PET/MR; siedem MR i jedno łącznie badań PET/MR i PET/CT.

⁴⁷ Postępowania przetargowe nr: AZP/261/U/6/AR/KNOW/2015; AZP/261/U/7/ANZ/PRELUDIUM/13/2018; AZP/261/U/20/SI/02/2019; AZP/261/U/19/SI/01/2019; AZP.261/U/9/VAMP/002/2019; AZP/25/2/15/2020; AZP/25/2/14/2022; AZP/25/2/17/2022; AZP/25/2/18/2022.

⁴⁸ Postępowanie przetargowe nr AZP/261/U/6/AR/KNOW/2015 dotyczyło dwóch realizowanych projektów przez Uczelnię tj. „Poszukiwanie nowych biomarkerów chorób cywilizacyjnych przy użyciu technik wielkoskalowych i nowatorskich metod obrazowania medycznego” (50 badań PET/MR) i „Stworzenie referencyjnego modelu Diagnostyki Personalizowanej Guzów Nowotworowych w oparciu o analizę heterogeniczności guza z wykorzystaniem biomarkerów genomowych, transkryptomu i metabolomu oraz badań obrazowych PET/MRI jako narzędzie do wdrażania i monitorowania terapii zindywidualizowanej”, akronim: MOBIT (500 badań PET/MR).

⁴⁹ Nr umowy: 1/2016 z 29 kwietnia 2016 r. (obejmująca trzy projekty dotyczące badań MR).

⁵⁰ Nr umowy: AGU/B/3/2019 (12 badań MR).

⁵¹ W przypadku projektu pn. „Poszukiwanie nowych biomarkerów chorób cywilizacyjnych przy użyciu technik wielkoskalowych i nowatorskich metod obrazowania medycznego”, 50 badań PET/MR wykonano w ramach przetargu nieograniczonego, natomiast 122 badania w ramach zawartej umowy udostępnienia z LOMiRT UMB.

Analiza dziewięciu⁵² postępowań w trybie przetargu nieograniczonego o łącznej wartości 13.439,3 tys. zł wykazała, że:

- [1] w jednym przypadku⁵³ zbrakowano dokumenty postępowań przetargowych pomimo tego, że od zakończenia realizacji Projektu nie minęło pięć lat, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- [2] w sześciu przypadkach⁵⁴ planowane przez Uniwersytet przetargi dotyczące badań PET/MR; PET/CT i MR były ujęte w planach zamówień publicznych sporządzonych przez Uczelnię na lata 2015–2022; natomiast w pozostałych trzech przypadkach⁵⁵ zamówienia nie figurowały w analizowanych planach. Z udzielonych wyjaśnień przez Kierownika Działu Zamówień Publicznych wynika, że postępowania przetargowe nie zostały ujęte w planach na 2015 i 2019 rok, ponieważ konieczność ich zamówienia powstała po zatwierdzeniu planów na wskazany okres;
- [3] w każdym przypadku udzielenie zamówienia następowało po uprzednim zabezpieczeniu środków finansowych, co było potwierdzane przez Kwestora Uczelni;
- [4] we wszystkich przypadkach powołano komisję przetargową, której członkowie złożyli oświadczenia wymagane art. 17 ust. 2 PZP z 2004 roku i art. 56 ust. 1 i 2 PZP z 2019 roku;
- [5] w jednym przypadku⁵⁶ szacowania wartości zamówienia ze strony Uczelni dokonała osoba będąca jednocześnie w tym okresie na podstawie umowy zlecenie pracownikiem jedyne go oferenta tj. LOMiRT UMB, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- [6] w jednym postępowaniu⁵⁷ ogłoszonym 25 listopada 2015 r. (z terminem składania ofert do 14 stycznia 2016 r.) szacowania wartości zamówienia dokonała osoba, która następnie w okresie składania ofert została zatrudniona⁵⁸ w Spółce na umowę zlecenie na stanowisku konsultant badań PET/MR z zakresu medycyny nuklearnej i endokrynologii⁵⁹. Odnosząc się do zatrudnienia ww. osoby w Spółce w terminie zbieżnym z terminem składania ofert były Rektor Uczelni wyjaśnił, że *szacowanie wartości nastąpiło w dniu 26 października 2015 r., a więc na ponad miesiąc przed okresem 1.12.2015 r. – 1.01.2016 r. w którym [...] miał zawartą umowę zlecenia z Laboratorium [...]. Z uwagi na powyższe, szacowanie zostało dokonane przez osobę zapewniającą bezstronność i obiektywizm. Późniejsze zawarcie przez [...] umowy z Laboratorium [...] nie dawało spółce żadnych preferencji w stosunku do innych potencjalnych wykonawców i w żaden sposób nie utrudniło zachowania uczciwej konkurencji w postępowaniu, w szczególności mając na uwadze czas dokonania czynności szacowania i sposób szacowania – na podstawie ogólnodostępnych cenników, ale też zestandaryzowany przedmiot postępowania*;
- [7] w czterech postępowaniach⁶⁰ jednym z kryteriów ocen ofert (o wadze 20% lub 40%) była odległość siedziby wykonawcy (miejsce wykonywania badań) do siedziby UMwB, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- [8] w czterech postępowaniach⁶¹ wystąpiła zbieżność kwot przeznaczonych przez UMwB na badania PET/MR, PET/CT lub MR oraz zaoferowanej przez jedyne go oferenta tj. Spółkę LOMiRT UMB w wysokości odpowiednio 114 tys. zł; 195 tys. zł, 1 700 tys. zł.

⁵² Z tego: 1/ na podstawie ustawy PZP z 2004 roku – sześć postępowań (nr: 1/ AZ.261.U.6.AR.KNOW.2015; 2/ AZP.25.2.15.2020; 3/ AZP.261.U.7.ANZ.1.PRELUUDIUM13.2018; 4/ AZP.261.U.20.SI.02.2019; 5/ AZP.261.U.9.VAMP.002.2019 i 6/ AZP.261.U.19.SI.01.2019); 2/ na podstawie ustawy PZP z 2019 roku – trzy postępowania (1/ AZP.25.2.17.2022; 2/ AZP.25.2.18.2022 i 3/ AZP.25.2.14.2022).

⁵³ Nr AZP/261/U/6/AR/KNOW/2015.

⁵⁴ Postępowania przetargowe nr: AZP/261/U/7/ANZ/1/PRELUUDIUM13/2018 (poz. 29 w planie na 2018 rok); AZP/261/U/9/VAMP/002/2019 (poz. 23 w planie na 2019 rok); AZP.25.2.15.2020 (poz. 35 w planie na 2020 rok); AZP.25.2.14.2022 (poz. 2.3.5 w planie na 2022 rok); AZP.25.2.17.2022 (poz. 2.3.6 w planie na 2022 rok) i AZP.25.2.18.2022 (poz. 2.3.7 w planie na 2022 rok).

⁵⁵ Postępowania przetargowe nr: AZP/261/U/6/AR/KNOW/2015; AZP/261/U/20/SI/02/2019 i AZP/261/U/19/SI/01/2019.
⁵⁶ Nr AZP.25.2.15.2020.

⁵⁷ Nr AZP/261/U/6/AR/KNOW/2015.

⁵⁸ Osoba zatrudniona w terminie: 1 grudnia 2015 r.–1 stycznia 2016 r.,

⁵⁹ Aktualnie osoba zatrudniona jest w UMwB na stanowisku Kierownik Zakładu Medycyny Nuklearnej.

⁶⁰ Nr: AZP/261/U/9/VAMP/002/2019 (na wykonanie: 250 szt. badań MR); AZP/261/U/19/SI/01/2019 (na wykonanie: 1.000 szt. badań MR); AZP/261/U/20/SI/02/2019 (na wykonanie: 500 szt. badań PET/MR) i AZP.25.2.14.2022 (na wykonanie: 1.000 szt. badań MR).

⁶¹ Nr: AZP.25.2.15.2020; AZP.AZP.25.2.18.2022; AZP.25.2.14.2022 i AZP.261.U.9.VAMP.002.2019.

i 246 tys. zł. W pozostałych pięciu postępowaniach⁶² przetargowych różnice pomiędzy tymi kwotami wynosiły 51,3 tys. zł; 0,02 zł; 250 tys. zł; 18,3 tys. zł i 700 tys. zł. Odnosząc się do zbieżności kwot przedstawiciele UMwB wyjaśnili, że wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zamówień zostały ustalone przez Uczelnię poprzez zwiększenie o podatek VAT (23%) wartości szacunkowej. Stwierdzili ponadto, że UMwB nie ma wpływu na sposób ustalania ceny ofertowej przez wykonawców, co może wskazywać, że taki sam sposób kalkulacji ceny został zastosowany przez LOMiRT UMB.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień, NIK wskazuje, że w co najmniej w jednym przypadku⁶³ wartości zamówienia dokonano na podstawie informacji uzyskanych od Spółki LOMiRT UMB (przed wszczęciem postępowania przetargowego), co spowodowało złożenie oferty przez Spółkę w wysokości identycznej, jak kwota przeznaczona na przetarg przez Uczelnię, tj. 195 tys. zł.

- [9] w czterech postępowaniach⁶⁴ jako warunek niezbędny wskazano posiadanie aparatu do badań PET/MR, PET/CT lub MR nie starszego niż 2013 rok. Odnosząc się do ustalonego warunku daty produkcji urządzenia Prorektor ds. Klinicznych i Szkolenia Zawodowego UMwB wyjaśnił, że *podczas ustalania warunków udziału w pierwszym postępowaniu dotyczącym wykonywania badań hybrydowych PET/MR, po dokonaniu rozpoznania rynku, ustalono, że co najmniej 2 aparaty w Polsce spełniają takie wymagania [...] Bazując na doświadczeniach w realizacji pierwszych badań Zamawiający uznał, że wymóg posiadania aparatu nie starszego niż z 2013 r. jest wystarczający dla zachowania jakości wykonywanych badań [...] Zamawiający konsekwentnie w kolejnych postępowaniach (również dotyczących badań MR) wymagał od Wykonawców posiadania takiego urządzenia, kierując się dodatkowo potencjalną koniecznością kompatybilności wykonywanych badań [...]* (akta kontroli str. 245-780)

W przypadku przeprowadzonych przez Uczelnię trzech postępowań w formie zapytania ofertowego oraz jednego postępowania poprzez zebranie ofert od wykonawców o łącznej wartości 52,9 tys. zł⁶⁵, stwierdzono, że:

- [1] w dwóch postępowaniach przed ogłoszeniem zapytania ofertowego, a w jednym przed zebraniem ofert od potencjalnych wykonawców dotyczących wykonania badań MR w założeniach realizowanych projektów wskazano, że podmiotem wykonującym badania będzie spółka celowa Uczelni tj. LOMiRT UMB. Odnosząc się do tego Rektor Uczelni wyjaśnił, że *wnioski o dofinansowanie projektów badawczych składane przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach pracowników naukowo-badawczych lub badawczych, którzy naturalnie nie mają wystarczającej wiedzy i rozeznania w zakresie trybu wyboru wykonawców i nie podejmują decyzji co do sposobu wyłonienia wykonawcy, jego lokalizacji itp. Jednak na etapie powstawania wniosku projektowego dokonują rozeznania rynku pod kątem swoich potrzeb naukowych i faktycznych możliwości realizacji projektu. Z uwagi na powyższe, w opisie wniosków o dofinansowanie są odniesienia, że badania będą przeprowadzane w LOMiRT UMB [...]*;
- [2] w trzech⁶⁶ przypadkach zapytanie ofertowe zamieszczono na stronie internetowej UMwB czym wypełniono dyspozycję § 5⁶⁷ *Zasad udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro, w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku*⁶⁸;
- [3] w postępowaniu dotyczącym zebrania ofert od potencjalnych wykonawców, przedstawiona przez UMwB dokumentacja nie zawierała pisemnego potwierdzenia zebrania ofert od innych potencjalnych wykonawców, niż spółka celową LOMiRT UMB, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

⁶² Nr: AZ.261.U.6.AR.KNOW.2015; AZP.261.U.7.ANZ.1.PRELUDIUM13.2018; AZP.261.U.20.SI.02.2019; AZP.25.2.17.2022 i AZP.261.U.19.SI.01.2019.

⁶³ Postępowanie nr: AZP.25.2.18.2022 (na wykonanie 30 szt. badań PET/MR z 18F-Choliną w diagnostyce pierwotnej nadczynności przytarczyc).

⁶⁴ Nr: AZP/261/U/9/NAMP/002/2019; AZP/261/U/19/SI/01/2019; AZP/261/U/20/SI/02/2019 i AZP.25.2.14.2022.

⁶⁵ Wartość wynikająca z zawartych umów.

⁶⁶ Objętych umową 1/2016 z 29 kwietnia 2016 r.

⁶⁷ Zgodnie z tym przepisem m.in. zapytanie ofertowe może być dokonane pisemnie, drogą elektroniczną, faksem lub telefonicznie, jeżeli jest to uzasadnione, może być również zamieszczone na stronie internetowej UMB.

⁶⁸ Wprowadzony zarządzeniem Rektora UMB z 16 kwietnia 2014 r. nr 30/14. Dalej: „Regulamin z 2014 roku”.

Z przedstawionej przez UMwB dokumentacji wynika, że w latach 2015–2022, 13 pracowników Uczelni realizujących osiem projektów w zakresie badań PET/MR; PET/CT i MR⁶⁹ było również zatrudnionych w spółce celowej LOMiRT UMB, która była jedynym wykonawcą tych badań. I tak:

- sześciu pracowników było zatrudnionych w jednostce organizacyjnej UMwB, tj. Samodzielnej Pracowni Laboratorium Obrazowania Molekularnego utworzonej w ramach projektu dofinansowanego z Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego⁷⁰;
- po jednym pracowniku zatrudnionym w Centrum Badań Klinicznych UMwB⁷¹; Zakładzie Medycyny Regeneracyjnej i Immunoregulacji UMwB⁷² i Zakładzie Neurologii Inwazyjnej⁷³;
- po dwóch pracownikach zatrudnionych w Zakładzie Medycyny Nuklearnej UMB i Zakładzie Radiologii UMB;
- w ramach udziału w projektach dziewięciu pracowników nie otrzymywało z tego tytułu wynagrodzenia, natomiast w przypadku czterech⁷⁴ UMwB wypłacił kwotę 257,3 tys. zł⁷⁵, co szerzej omówiono w pkt. 1.6. niniejszego wystąpienia. (akta kontroli str. 819-824)

1.6. Uczelnia, na 31 marca 2023 r., w ramach realizowanych projektów wydatkowała z tytułu badań MR, PET/MR i PET/CT łącznie 6.706,9 tys. zł brutto, w tym na badania PET/MR – 4.333,6 tys. zł, MR – 2.283,3 tys. zł i PET/CT – 90 tys. zł (odpowiednio 64,6%, 34% i 1,4%). Wydatkowane środki w całości stanowią przychód LOMiRT UMB.

Liczba badań zrealizowanych w ramach projektów wynosiła 2.372, w tym 845 badań PET/MR (35,6%), 1.484 – MR (63,7%) i 16 badań PET/CT (0,7%). Z 14 projektów realizowanych przez Uczelnię, w których LOMiRT UMB wykonywał badania PET/MR, w przypadku pięciu koszty radioznacznika (18F-FDG trzy projekty⁷⁶; 18F-Cholina i 18F-PSMA) były wliczone w cenę badania, w dwóch przypadkach⁷⁷ koszty radioznaczników – 18F-PSMA i 68Ga-PSMA-11 pokrywał Uniwersytet w kwocie odpowiednio 225,5 tys. zł (44 dawki radioznacznika) i 452 tys. zł (250 dawek), natomiast w siedmiu przypadkach radioznaczniki były zapewnione przez firmę Siemens Healthcare Sp. z o.o. w ramach zawartej 16 sierpnia 2016 r. umowy współpracy pomiędzy UMwB, a firmą Siemens (bezpłatnie)⁷⁸.

Zgodnie z wykazem sporządzonym przez Uczelnię bezpłatne radiofarmaceutyki dostarczone w ramach ww. umowy zostały wykorzystane w ramach realizacji siedmiu projektów⁷⁹ w wyniku których zrealizowano 160 badań PET/MR.

(akta kontroli str. 237-244; 277-280; 301-308; 402-403
512-522; 606; 652-660; 675-687; 741-758)

⁶⁹ W 18 przypadkach, jako wykonawca, w dwóch przypadkach, jako kierownik projektu; po jednym przypadku, jako współbadacz i koordynator zadania (wystąpiły przypadki, że jeden pracownik uczestniczył w więcej niż jednym projekcie). Pracownia wchodziła w skład Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim i była zlokalizowana przy ul. Żurawiej 71A, 15-540 Białystok.

⁷⁰ Z tego: jeden pracownik w analizowanym okresie wyłączone był zatrudniony w Samodzielnej Pracowni Laboratorium Obrazowania Molekularnego, a w przypadku pozostałych pięciu wykazano również zatrudnienie w: Zakładzie Radiologii, lub Zakładzie Medycyny Nuklearnej.

⁷¹ Pracownik zatrudniony również w analizowanym okresie w Klinice Endokrynologii Diabetologii i Chorób Wewnętrznych.

⁷² Pracownik zatrudniony również w analizowanym okresie w Klinice Alergologii.

⁷³ Pracownik zatrudniony również w analizowanym okresie w Klinice Neurologii.

⁷⁴ Realizujących zadania w ramach projektów: 1/ „Stworzenie referencyjnego modelu Diagnostyki Personalizowanej Guzów Nowotworowych w oparciu o analizę heterogeniczności guza z wykorzystaniem biomarkerów genomowych, transkryptomu i metabolomu oraz badań obrazowych PET/MRI jako narzędzie do wdrażania i monitorowania terapii zindywidualizowanej”, akronim: MOBIT; 2/ „Wieloośrodkowa ocena przydatności klinicznej innowacyjnego badania PET/MR z wykorzystaniem radioznacznika 68Ga-PSMA-11”; 3/ „Poszukiwania nowych biomarkerów chorób cywilizacyjnych przy użyciu technik wielkoskalowych i nowatorskich metod obrazowania medycznego”.

⁷⁵ Kwota obejmuje wynagrodzenie brutto pracownika wraz z narzutem pracodawcy.

⁷⁶ W przypadku projektu pn. „Poszukiwania nowych biomarkerów chorób cywilizacyjnych przy użyciu technik wielkoskalowych i nowatorskich metod obrazowania medycznego” Spółka LOMiRT UMB wykonała 50 badań PET/MR w ramach przetargu nieograniczonego z użyciem radioznacznika 18F-FDG, natomiast w pozostałe 122 badaniach wykonane zostały na podstawie umowy udostępnienia (do tych badań radioznaczniki zostały bezpłatnie zapewnione przez firmę Siemens Healthcare Sp. z o.o.).

⁷⁷ W ramach projektu pn. „Przydatność kliniczna PET/MR z 18F-PSMA u chorych z rakiem gruczołu krokowego ze wznową biochemiczną z uwzględnieniem poziomu PSA w surowicy”.

⁷⁸ Jak wynika z wykazu sporządzonego przez Uniwersytet na potrzeby kontroli.

⁷⁹ N/ST/MN/17/001/1207, N/ST/ZB/17/005/1145, N/ST/ZB/18/007/1145, N/ST/ZB/17/003/1123, N/ST/ZB/17/001/1207; N/ST/ZB/17/002/1123 i N/ST/ZB/17/006.

Wysokość poniesionych wydatków na wynagrodzenia pracowników UMwB (również zatrudnionych w LOMiRT UMB) w związku z realizacją projektów dotyczących badań PET/MR; PET/CT i MR⁸⁰ wyniosła łącznie 257,3 tys. zł, w tym z tytułu dodatku specjalnego – 124,9 tys. zł⁸¹, z tytułu dodatku zadaniowego – 56,5 tys. zł⁸² i z tytułu umowy o pracę – 75,8 tys. zł⁸³.

(akta kontroli str. 819-821)

W ramach realizowanego przez UMB od 25 lipca 2019 r.⁸⁴ projektu pn. Centrum Sztucznej Inteligencji w Medycynie przy Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku⁸⁵ o wartości całkowitej 50.000 tys. zł (subwencja z rezerwy celowej budżetu Państwa⁸⁶) stwierdzono, że:

- od listopada 2019 r. do 31 marca 2023 r. zrealizowano 1.175 badań MR (z 1.000 zaplanowanych⁸⁷) i sześć badań PET/MR (z 500 zaplanowanych); Rektor Uczelni (jednocześnie kierownik projektu) wyjaśnił, że *zaplanowane w ramach realizacji projektu badania PET/MRI, dotyczące oceny wychwytu glukozy całego ciała jako metody oceny insulinowrażliwości wymagały od uczestników badań poświęcenia dużego nakładu czasu pracy, olbrzymiego dyskomfortu i wysiłku fizycznego, co przyczyniło się do bardzo niskiego zainteresowania pacjentów udziałem w tym badaniu i tym samym do znacznie mniejszej realizacji badań PET/MRI niż pierwotnie zakładano. Nie udało się zrealizować zakładanej ilości badań PET/MRI, jednakże dążąc do możliwie pełnego wykonania projektu zasadne było i jest ograniczenie zaplanowanych badań PET/MRI, do badań MRI, rezygnując z badań PET. Jednocześnie podkreślić należy, że wskazane ilości badań były ilościami przewidywanymi, a nie maksymalnymi. Odstąpienie od realizacji badań PET, poprzez ograniczenie badań PET/MRI do badań MRI, na co Uczelnia nie miała wpływu, powoduje ograniczenie kosztów w tym zakresie i pozwala na zwiększenie liczby badań MRI;*
- dane o wykonanych badaniach PET/MR i MR zawarte w rocznych rozliczeniach⁸⁸ przedłożonych Ministrowi Zdrowia za lata 2019–2020 były zgodne z ilością wynikającą z faktur wystawionych przez LOMiRT UMB i wynosiły: w 2019 roku – 15 badań MR⁸⁹ i jedno badanie PET/MR, a w 2020 roku – 445 badań MR i sześć badań PET/MR;
- dane wykazane w rocznych rozliczeniach za lata 2021–2022 dotyczące liczby zrealizowanych badań były niezgodne z ilością wynikającą z faktur wystawionych przez LOMiRT UMB, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- analiza badań wykonanych w ramach projektu wykazała, że cztery (z sześciu) osoby, którym wykonano badanie PET/MR⁹⁰ (tj. 66,7% osób przebadanych), a w przypadku badań MR⁹¹ – siedem osób (z 1.175, tj. 0,6% osób przebadanych) było pracownikami Centrum Badań Klinicznych UMwB (tj. jednostki organizacyjnej zlecającej badania) realizującymi projekt. Rektor wyjaśnił, że *wykonanie badań PET/MR i MR wśród pracowników wynikało z faktu, że jest to nowatorska metoda, która wymagała znacznego zaangażowania uczestnika (zarówno czasowego jak i fizycznego – badania testowe wiążą się z o wiele*

⁸⁰ Wynagrodzenia obejmują wszystkie czynności realizowane przez osoby w projektach (również inne niż bezpośrednio związane z badaniami PET/MR; MR i PET/CT).

⁸¹ Kwota obejmuje dwa dodatki specjalne w ramach realizacji projektu MOBIT o wysokości odpowiednio: 51,2 tys. zł i 73,7 tys. zł, co stanowiło 11,0% łącznej kwoty poniesionej na wynagrodzenia w projekcie.

⁸² 19,6% łącznej kwoty poniesionej na wynagrodzenia w projekcie.

⁸³ 1,2% łącznej kwoty poniesionej na wynagrodzenia w projekcie.

⁸⁴ Data informacji Ministra Zdrowia o przyznaniu kwoty 17.000,0 tys. zł. Realnie badania rozpoczęto wykonywać od listopada 2019 roku.

⁸⁵ Projekt ma na celu stworzenie Polskiej Bazy Medycyny HD oraz analizę zebranych danych z wykorzystaniem metod sztucznej inteligencji. Planowane jest zebranie jak najbardziej szczegółowych danych o każdym pacjencie zagrożonym chorobami cywilizacyjnymi, w zakresie jego cech fenotypowych, czynników behawioralnych, stanu biochemicznego, oceny składników otaczającego środowiska oraz wielkoskalowych danych „omicznych”.

⁸⁶ Środki przyznane z działu 730 – Szkolnictwo wyższe i nauka, rozdział 73014 – Działalność dydaktyczna i badawcza, § 2520 – Subwencja z budżetu na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na utworzenie i obsługę Centrum Sztucznej Inteligencji w Medycynie.

⁸⁷ Zgodnie z wnioskiem UMB z 19 marca 2019 r. do Ministra Zdrowia przewidywano w ramach realizowanego projektu wykonanie w przybliżeniu 500 badań PET/MR i 1.000 badań MR. W wyniku zrealizowania w całości puli 1.000 badań MR na podstawie umowy nr AZP/261/U/19/SI/01/2019, Uczelnia ogłosiła nowe postępowanie przetargowe AZP.25.2.14.2022 na wykonanie dodatkowych 1.000 badań MR.

⁸⁸ Ilość wykonywanych badań w rozliczeniach była wskazywana w poszczególnych latach narastająco od początku realizacji projektu.

⁸⁹ W raporcie wskazano wykonanie „60 badań obrazowych” natomiast z uzyskanych wyjaśnień wynika, iż w skład tych badań wchodziła: 1/ ocena stłuszczenia narządów jamy brzusznej; 2/ ocena stłuszczenia mięśnia czworogłowego uda lewego; 3/ ocena stłuszczenia mięśnia czworogłowego uda prawego i 4/ badanie morfologii jamy brzusznej.

⁹⁰ Koszt jednego badania wynosił 6,5 tys. zł brutto.

⁹¹ Koszt jednego badania wynosił 1,7 tys. zł brutto.

dłuższym czasem badania) oraz ograniczonymi możliwościami rekrutacji w tym celu uczestników. Badania wykonano wybranym pracownikom UMwB, będącym członkami zespołu badawczego w celu dostosowania protokołów przez osoby bezpośrednio zaangażowane w realizację projektu. Rektor podkreślił, że pracownicy którym przeprowadzono badania stanowili grupę posiadającą czynniki ryzyka rozwoju cukrzycy;

- z analizy wykazu pracowników zatrudnionych w UMwB⁹² oraz przedstawionych dwóch list osób przebadanych w ramach projektu (badanie MR), stwierdzono że oprócz w/w pracowników Centrum Badań Klinicznych imiona i nazwiska 48 pacjentów były tożsame z imionami i nazwiskami pracowników UMwB, co stanowiło 4,1% wszystkich wykonanych badań MR do 31 marca 2023 r. (wraz z pracownikami Centrum Badań Klinicznych 4,7% wykonanych badań MR), przy czym NIK nie kwestionuje wskazań medycznych stanowiących podstawę ich skierowania na badania;
- nabór pacjentów do projektu ogłaszano m.in. poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej Uczelni oraz stronach lokalnych portali⁹³ oraz poprzez udział przedstawicieli Uniwersytetu w audycjach radiowych w Radiu Białystok⁹⁴;
- osobom uczestniczącym w badaniach PET/MR i MR Uczelnia wypłaciła łącznie 304,2 tys. zł (gratyfikacja wynosiła: 1/ w latach 2019–2020 za udział w badaniu PET/MR – 0,6 tys. zł, a za MR – 0,4 tys. zł; 2/ w latach 2021–2023 za udział w badaniu MR – 0,2 tys. zł). Jednocześnie z dokumentów przekazanych przez Uczelnię dotyczących rozpropagowania zasad udziału w projekcie wynika, że społeczeństwa nie informowano o przysługujących gratyfikacjach pieniężnych za udział m.in. w wizytach dodatkowych w ramach realizacji projektu⁹⁵. Prorektor ds. Kształcenia wyjaśnił, że *Podczas tworzenia materiałów promujących ten projekt, podjęliśmy świadomą decyzję o nieinformowaniu o potencjalnej gratyfikacji finansowej w środkach masowego przekazu. Naszym priorytetem było przyciągnięcie uczestników, którzy są zainteresowani przyczynianiem się do rozwoju nauki oraz zdobywaniem ważnych informacji na temat swego zdrowia [...]. Ponadto uznaliśmy, że informowanie w mediach masowych o gratyfikacji finansowej mógłby być nieetyczny i potencjalnie skłonić osoby do udziału w badaniu z niewłaściwych powodów, takich jak zysk finansowy.*
- w trzech postępowaniach przetargowych dotyczących wyłonienia wykonawcy badań PET/MR i MR w ramach realizacji projektu, skrócono czas składania ofert do 17⁹⁶ i 19⁹⁷ dni od daty przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej z powodu: 1/ konieczności wykonania założonych ilości badań MR i PET/MR określonych w harmonogramie zawartym we wniosku o dofinansowanie z 19 marca 2019 r. (oraz otrzymaniem informacji o dofinansowaniu zadania dopiero 25 lipca 2019 r.) – dotyczy postępowań z 2019 roku; 2/ dbania o jakość gromadzonych danych w ramach projektu (wstrzymanie wykonywania badań MR jamy brzusznej spowoduje obniżenie jakości) – dotyczy postępowania z 2022 roku.

Zastosowanie przyspieszonej procedury w postępowaniach przetargowych w 2019 roku nie spowodowało realizacji założonych ilości badań PET/MR i MR (100 i 200) w 2019 roku (kwiecień-grudzień), gdyż realnie w tym okresie wykonano jedno badanie PET/MR i 15 badań MR. (akta kontroli str. 402-594; 854-1032)

⁹² Umieszczony na stronie internetowej UMwB (https://www.umb.edu.pl/wyszukiwarka_kontaktow) w dniu 14 lipca 2023 r.

⁹³ www.BialystokOnline.pl.

⁹⁴ Informacje dotyczyły m.in. rodzaju bezpłatnych badań, miejsca zgłoszenia oraz kontaktu telefonicznego w celu zarejestrowania udziału w realizowanym projekcie.

⁹⁵ W ramach realizacji projektu pn. Centrum Sztucznej Inteligencji przy Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku pacjentów pozyskiwano poprzez projekty pn. 1/ „Zatrzymaj Cukrzycę! Polski Rejestr Diabetologiczny PolReD” i 2/ „Poszukiwanie wariantów genetycznych związanych z odpowiedzią metaboliczną na krótkotrwałe leczenie doustnym semalutydem – Genetics of the Acute Response to Oral Semaglutide (GAROS)”. Projekt PolReD składał się z wizyty głównej (bezpłatnej) oraz (po wyrażeniu zgody przez pacjenta) z czterech dodatkowych płatnych wizyt podczas, których wykonywano m.in. badania MR i PET/MR.

⁹⁶ Postępowanie nr AZP/261/U/19/SI/01/2019 i AZP.25.2.14.2022 na wykonanie po 1.000 badań MR.

⁹⁷ Postępowanie nr AZP/261/U/20/SI/02/2019 na wykonanie 500 badań PET/MR.

1.7. W ramach współpracy pomiędzy Uczelnią i Spółką w latach 2015–2022 zawarto min.: cztery umowy w zakresie organizacji praktyk studenckich i trzy umowy udostępnienia⁹⁸ pomieszczeń.

Dwie umowy dotyczyły udostępnienia przez Spółkę Uczelni pomieszczeń (kompleksu Laboratorium Obrazowania Molekularnego w Białostockim Parku Naukowo-Technologicznym⁹⁹) wraz z wyposażeniem niezbędnym do prowadzenia kształcenia przed i podyplomowego w zawodach medycznych, a także realizacji zadań badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. W umowie obowiązującej od 25 lutego 2015 r. do 29 marca 2021 r. wskazano zakres czasowy wykorzystania pomieszczeń LOM przez Uniwersytet tj.: 12 godzin tygodniowo (48 godzin/miesiąc i 624 godziny/rok) z zaznaczeniem, że w pierwszej kolejności będą to potrzeby dydaktyczne. W drugiej umowie, obowiązującej od 30 marca 2021 r. do 29 marca 2027 r. nie określono zakresu czasowego wykorzystania pomieszczeń przez Uczelnię. Wysokość opłat uiszczanych z tego tytułu wynosiła 2,5 tys. zł od 25 lutego 2015 r. do 29 marca 2021 r. i 3 tys. zł od 30 marca 2021 r. Obie umowy zawierały zapisy dotyczące ponoszenia przez Uczelnię kosztów materiałów zużywanych w czasie prowadzonych badań (m.in. opatrunki, środki dezynfekcyjne, wenflony itd.), z wyjątkiem sytuacji zapewnienia tych materiałów przez Uniwersytet. Na podstawie zawartych umów udostępnienia z LOMiRT UMB, Uczelnia w latach 2015–2023 (do 31 marca) wykonała 183 badania, z tego 156 badania PET/MR i 27 badań MR w ramach dziewięciu realizowanych projektów. (akta kontroli str. 1033-1044)

Trzecia umowa dotyczyła udostępnienia przez Uczelnię Spółce pomieszczenia zlokalizowanego w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym¹⁰⁰ na potrzeby prowadzenia zajęć dydaktycznych i realizacji zadań badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń i promocją zdrowia z wykorzystaniem instalacji rezonansu magnetycznego (1,5T). Uniwersytet zobowiązał Spółkę do udostępnienia jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność leczniczą w lokalizacji znajdującej się w USK na potrzeby kształcenia przed i podyplomowego w zawodach medycznych oraz realizacji zadań badawczych w wymiarze nie mniejszym niż 48 godzin miesięcznie. Przy czym zgodnie z § 2 ust. 3 umowy szczegółowe uregulowania miały zawierać aneks do umowy podpisany po zainstalowaniu MR. Zgodnie z postanowieniami umowy koszty eksploatacji, napraw i dostosowania pomieszczeń obciążały LOMiRT UMB (całkowity koszt dostosowania i wyposażenia udostępnionych pomieszczeń wynoszący 5.144,2 tys. zł poniosła Spółka, w tym 4.378 tys. zł zakup aparatu do badań MR oraz 695,5 tys. zł z tytułu dostosowania pomieszczeń). (akta kontroli str. 1045-1054)

W latach 2015–2022 Spółka zawarła pięć umów z UMwB w zakresie praktyk studenckich kierunku Elektrokardiologia, Wydziału Nauk o Zdrowiu, w zakresie rezonansu magnetycznego. Podstawą rozliczeń pomiędzy były w szczególności sprawozdania z ich realizacji oraz faktury, a poniesione koszty wynosiły 67,7 tys. zł (w całości stanowiły koszty wynagrodzenia opiekuna praktyk, zatrudnionego w LOMiRT). (akta kontroli str. 481-492)

1.8. Uczelnia wyniki badań PET/MR, PET/CT i MR w ramach siedemnastu zakończonych projektów¹⁰¹ rozpowszechniała poprzez m.in.: publikację wyników w czasopismach naukowych, serwisach internetowych oraz udział w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych¹⁰². (akta kontroli str. 237-239)

1.9. Uniwersytet w okresie objętym kontrolą nie posiadał opracowanych wewnętrznych procedur w sprawie sposobu i warunków wykonywania uprawnień i obowiązków właściciela w Spółce LOMiRT UMB. Z wyjaśnień Kanclerza Uniwersytetu wynika, że *UMwB sprawuje nadzór nad Spółką [...] bezpośrednio przez władze Uczelni UMwB za pośrednictwem organów Spółki: Zarządu i Zgromadzenia Wspólników. W umowie Spółki nie ustalono innych form nadzoru nad Spółką poza uczestnictwem, jako jedyny właściciel w zgromadzeniu wspólników.*

⁹⁸ Z 25 lutego 2015 r.; 14 maja 2021 r. (pomieszczenia LOMiRT UMB przy ul. Żurawiej 71A wyposażone m.in. w urządzenie do badań PET/MR 3,0T) i 27 grudnia 2021 r. (pomieszczenia Uczelni przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 24A, Uniwersytecki Szpital Kliniczny wyposażone m.in. w urządzenie do badań MR 1,5T).

⁹⁹ Dalej: „LOM”.

¹⁰⁰ Dalej: „USK”.

¹⁰¹ Na 15 czerwca 2023 r.

¹⁰² W przypadku projektu MOBIT na podstawie uzyskanych wyników wydano 12 publikacji i przeprowadzono odpowiednio: 11 i 12 prezentacji i referatów na konferencjach krajowych i zagranicznych.

W ramach uprawnień właścicielskich do kontroli, co kwartał analizowane i zatwierdzane są sprawozdania przedkładane przez Spółkę w Systemie Statystyk w Ochronie Zdrowia.
(akta kontroli str. 732; 1161)

Uczelnia, jako jedyny wspólnik Spółki, nie żądała¹⁰³ formalnie w kontrolowanym okresie zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników oraz nie korzystała z prawa bezpośredniej kontroli w Spółce w rozumieniu art. 212 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych¹⁰⁴. W latach 2015–2022 odbyło się 12 Zgromadzeń Wspólników z tego osiem zwyczajnych i cztery nadzwyczajne, podczas których podjęto m.in.:

- siedem uchwał zatwierdzających sprawozdanie z działalności Spółki oraz finansowe Zarządu za kolejne lata obrotowe;
- siedem uchwał w sprawie udzielenia absolutorium członkom Zarządu z wykonania przez nich obowiązków;
- siedem uchwał dotyczących pokrycia straty lub przeznaczenia osiągniętego zysku;
- siedem uchwał dotyczących, takich kwestii jak: 1/ odwołania ze stanowiska Prezesa Zarządu, 2/ powołania na stanowisko Prezesa Zarządu; 3/ kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu; 4/ określenia zadań Zarządu na które wymagana była zgoda Zgromadzenia Wspólników; 5/ zgody Zgromadzenia Wspólników na nabycie przez Spółkę rezonansu magnetycznego 1,5T¹⁰⁵; 6/ zgody Zgromadzenia Wspólników na zawarcie przez Spółkę porozumienia o współpracy z Synektik S.A.; 7/ zgody Zgromadzenia Wspólników na poręczenie przez Spółkę kredytu na rzecz LOM SACAN Sp. z o.o. do kwoty 2 377,3 tys. zł.

W latach 2015–2022 zwyczajne zgromadzenia wspólników odbywały się w terminie nieprzekraczającym sześć miesięcy po upływie każdego roku obrotowego, zgodnie z art. 231 § 1 Ksh.
(akta kontroli str. 164-236)

Uczelnia prawidłowość realizacji umów zawartych z LOMiRT UMB weryfikowała na podstawie zapisów w nich określonych oraz poprzez kontrolę przedkładanych przez Spółkę dokumentów m.in. wystawionych przez LOMiRT UMB faktur¹⁰⁶. Jednocześnie w okresie objętym kontrolą w funkcjonowaniu Spółki stwierdzono nieprawidłowości wynikające z niedostatecznego nadzoru Uczelni nad spółką celową, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
(akta kontroli str. 1057-1060)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dokumentacja dwóch postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie przetargów nieograniczonych¹⁰⁷ dotycząca: 1/ wykonania 550 badań hybrydowych PET/MR¹⁰⁸ i 2/ dostawy komputerów, projektorów i akcesoriów oraz systemu informatycznego (wraz z uruchomieniem i wdrożeniem) RIS/PACKS¹⁰⁹ do rejestracji i archiwizacji badań PET/MR i MR została zbrakowana¹¹⁰, po uzyskaniu zgód Archiwum Państwowego w Białymstoku

¹⁰³ Zgromadzenia Wspólników były zwoływane na podstawie bilateralnych konsultacji przedstawicieli Zarządu LOMiRT UMB oraz jedynego udziałowca UMwB.

¹⁰⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, ze zm. Dalej: „Ksh”.

¹⁰⁵ Zgodnie z § 14 ust. 3 umowy Spółki rozporządzenie prawem lub zaciąganie zobowiązań do świadczenia o wartości pięciokrotności wysokości kapitału zakładowego i powyżej (2.500 tys. zł) wymagało uchwały Zgromadzenia Wspólników.

¹⁰⁶ Przed ujęciem w księgach rachunkowych dokument był sprawdzany pod kątem merytorycznym (zgodność ilości badań z wykazem wykonanych badań oraz kwoty z umową i wykazem badań). Wykazy były przekazywane do osoby wyznaczonej przez kierownika projektu do potwierdzania za zgodności danych zawartych w wykazie z wynikami badań, które otrzymywał zespół badawczy z LOMiRT UMB.

¹⁰⁷ Nr AZP/261/U/6/AR/KNOW/2015.

¹⁰⁸ Na potrzeby projektów dydaktyczno-badawczych realizowanych przez UMwB finansowanych z dotacji podmiotowej otrzymanej w ramach statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego oraz na potrzeby projektu pn. „Stworzenie referencyjnego modelu Diagnostyki Personalizowanej Guzów Nowotworowych w oparciu o analizę heterogenności guza z wykorzystaniem biomarkerów genomowych, transkryptomu i metabolomu oraz badań obrazowych PET/MRI jako narzędzia do wdrażania i monitorowania terapii zindywidualizowanej” akronim: MOBIT, finansowanego ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty przekazano LOMiRT UMB w dniu 18 stycznia 2016 r. Postępowanie przetargowe nr AZP/261/U/6/AR/KNOW/2015 było kontrolowane przez NIK w 2017 roku podczas kontroli P/17/023 – Realizacja strategicznego programu badań naukowych „Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych” – STRATEGMED, nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w jego przeprowadzeniu.

¹⁰⁹ System zakupiony 10 listopada 2017 r.

¹¹⁰ Dokumentacja przetargowa dotycząca wykonania 550 badań PET/MR została zbrakowana 16 marca 2022 r., natomiast dotycząca zakupu systemu RIS/PACKS 21 kwietnia 2023 r.

(28 lipca 2021 r. i 5 kwietnia 2023 r.), na wnioski Rektora z 18 maja 2021 r.¹¹¹ i z 28 marca 2023 r. (akta kontroli str. 350-401)

Było to niezgodne z § 11 ust. 18 umowy dofinansowania z 8 czerwca 2015 r.¹¹², zobowiązującym UMwB do przechowywania w sposób gwarantujący należyte bezpieczeństwo, wszelkich danych związanych z realizacją Projektu, w szczególności dokumentacji związanej m.in. z zawieraniem umów z podwykonawcami przez okres co najmniej pięciu lat od dnia zakończenia realizacji Projektu. Realizację Projektu zakończono 30 listopada 2020 r., tym samym UMwB zobowiązany był do przechowywania ww. dokumentacji, co najmniej do 30 listopada 2025 r. (akta kontroli str. 327-349; 707-708)

Rektor wyjaśnił, że [...] *Dział Zamówień publicznych przekazuje dokumentację dotyczącą zamówień publicznych do archiwizacji i wyraża zgodę na jej zniszczenie ze szczególną starannością. Postępowania są przekazywane odrębnymi protokołami: jeden dotyczy postępowań finansowanych ze środków unijnych (dłuższy okres przechowywania), a drugi pozostałych postępowań w którym postępowanie było prowadzone, a więc o rok dłużej niż wynika to z przepisów ustawy Pzp [Prawo zamówień publicznych – dop. NIK]. Podjęcie decyzji o możliwości zniszczenia dokumentacji postępowania wynikało z omyłkowego zakwalifikowania dokumentacji do standardowego terminu przechowywania dokumentacji [...].* (akta kontroli str. 854-873)

2. W jednym¹¹³ (z dziewięciu analizowanych) postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego o wartości 114 tys. zł, ogłoszonym 11 sierpnia 2020 r. (z datą złożenia ofert do 25 sierpnia 2020 r.¹¹⁴) dotyczącym wykonania 60 badań PET/MR (bez kosztów znacznika 18F-PSMA)¹¹⁵, stwierdzono, że:
- szacowania wartości zamówienia oraz opisu przedmiotu zamówienia dokonała osoba zatrudniona od 13 kwietnia 2015 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych na podstawie umowy zlecenie w Spółce LOMiRT UMB (jedyne podmiot, który złożył ofertę w postępowaniu i był jego wykonawcą) na stanowisku lekarz – specjalista medycyny nuklearnej;
  - dokumentacja przetargowa prowadzona przez powołaną (przez Prorektora ds. Klinicznych i Szkolenia Zawodowego na wniosek z 7 sierpnia 2020 r. Działu Zamówień Publicznych) komisję przetargową¹¹⁶ poza cennikiem usług medycznych w Zakładzie Medycyny Nuklearnej Centrum Onkologii w Bydgoszczy w zakresie badania PET/MR (ze znacznikiem) nie zawierała dokumentacji potwierdzającej sposób ustalenia wartości badania bez radioznacznika¹¹⁷;
  - ustalona szacunkowa cena jednego badania PET/MR wynosiła 1,9 tys. zł (bez radioznacznika), a koszt radioznacznika określony w umowie zawartej przez Uniwersytet z Synektik S.A. – 5,1 tys. zł za jedną dawkę¹¹⁸, tym samym koszt całkowity szacunkowy jednego badania wyniósł 7 tys. zł i był o 0,5 tys. zł wyższy niż wskazany w cenniku Zakładu Medycyny Nuklearnej Centrum Onkologii w Bydgoszczy¹¹⁹ (przy realizacji 60 badań PET/MR wraz z radioznacznikiem różnica pomiędzy ceną szacunkową a ceną wynikającą z cennika Zakładu Medycyny Nuklearnej w Bydgoszczy wynosiła 30 tys. zł);

¹¹¹ Uzupełniony pismem z 14 lipca 2021 r., znak: AA.0171.1.2021.

¹¹² Umowa nr STRATEGMED2/266484/2/NCBR/2015.

¹¹³ AZP.25.2.15.2020.

¹¹⁴ Termin przesunięty z 21 sierpnia 2020 r.

¹¹⁵ Data zawarcia umowy: 20 września 2020 r. nr AZP.25.2.15.2020.

¹¹⁶ Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3) Regulaminu pracy komisji przetargowej powołanej w Akademii Medycznej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (obowiązujący od 1 września 2004 r. do 31 grudnia 2020 r.) wprowadzonego zarządzeniem Rektora nr 31/2004 z 1 września 2004 r. – do zadań komisji przetargowej należało m.in. prowadzenie dokumentacji postępowania. Dalej: „Regulamin pracy komisji z 2004 r.”

¹¹⁷ We wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z 1 czerwca 2020 r. wskazano, że oszacowania wartości dokonano na podstawie przeglądu ofert rynkowych.

¹¹⁸ Koszty radioznacznika na etapie realizacji projektu kształtowały się na poziomie 225,5 tys. zł, co przy 44 realnie zamówionych dawkach stanowiło równowartość 5,1 tys. zł za jedną dawkę. Natomiast umowa z 21 sierpnia 2020 r. nr TZ.220.7.2020.2.2019.SYNEKTIK.1 pomiędzy UMwB, a firmą Synektik Pharma Sp. z o.o. zakładała dostawę 48 dawek radioznacznika 18F-PSMA za kwotę 246,0 tys. zł. Ostatecznie zrealizowano dostawę na kwotę 225,5 tys. zł i 44 dawki, a jednostkowy koszt badania wyniósł 5,7 tys. zł.

¹¹⁹ Dalej: „Zakład Medycyny Nuklearnej w Bydgoszczy”.

- upoważniony do dokonywania wszelkich czynności zastrzeżonych dla kierownika zamawiającego w ustawie PZP¹²⁰ przez Rektora, Prorektor ds. Klinicznych i Szkolenia Zawodowego¹²¹ nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego określonego w art. 24 ust. 10 ustawy PZP z 2004 roku (nie dokonała tego również powołana przez Rektora komisja przetargowa), tj.: 1/ nie wezwano LOMiRT UMB do złożenia wyjaśnień lub dowodów celem udowodnienia przez wykonawcę, że udział w przygotowaniu postępowania przez pracownika Spółki nie zakłóci konkurencji 2/ nie dokonano jakiegokolwiek analizy istnienia przesłanek zakłócenia konkurencji (brak zapisów w protokole postępowania)¹²².

Takim postępowaniem naruszono art. 24 ust. 10 w związku z art. 24 ust. 1 pkt 19¹²³ PZP z 2004 roku. Zgodnie z tymi przepisami z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się wykonawcę, którego pracownik, a także osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia, o dzieło, agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług, brał udział w przygotowaniu takiego postępowania, chyba że spowodowane tym zakłócenie konkurencji może być wyeliminowane w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu. Jednocześnie zgodnie z art. 24 ust. 10 PZP z 2004 roku przed wykluczeniem wykonawcy, zamawiający zapewnia temu wykonawcy możliwość udowodnienia, że jego udział w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia nie zakłóci konkurencji. Zamawiający wskazuje w protokole sposób zapewnienia konkurencji. (akta kontroli str. 695-686; 1164-1178)

Odnosząc się do szacowania wartości zamówienia przez osobę zatrudnioną w LOMiRT UMB, Prorektor ds. Klinicznych i Szkolenia Zawodowego UMwB¹²⁴ wyjaśnił, że *oszacowanie wartości zamówienia, które dokonywane jest na etapie przygotowania postępowania, nie można uznać za wystarczającą przesłankę do wykluczenia z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 19 Pzp z 2004 r. lub wszczęcia procedury określonej w art. 24 ust. 10 tejże ustawy. Fakt szacowania wartości zamówienia w żaden sposób nie powoduje przewagi konkurencyjnej nad innymi wykonawcami, tym bardziej, że szacowanie zostało dokonane na podstawie powszechnych dostępnych cenników [...].* Jednocześnie w zakresie opisu przedmiotu zamówienia wyjaśnił, że *[...] sporządzenie opisu przedmiotu zamówienia, które jest dokonywane na etapie przygotowania postępowania i które w tym konkretnym postępowaniu polegało jedynie na podaniu ilości badań, rodzaju badania i rodzaju radioznacznika, nie można uznać za wystarczającą przesłankę do wykluczenia z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 19 Pzp z 2004 r. lub wszczęcia procedury określonej w art. 24 ust. 10 tejże ustawy. Powyższe informacje były powszechnie dostępne dla potencjalnych Wykonawców i wiedza o nich na etapie przygotowania opisu przedmiotu zamówienia w żaden sposób nie ograniczała zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców [...].* (akta kontroli str. 595-603)

NIK nie podziela powyższego stanowiska Uczelni. Z dokumentów jednoznacznie wynika, że pracownik LOMiRT UMB brał udział w czynnościach przygotowania postępowania (oszacowania wartości i opisu przedmiotu zamówienia) oraz był zatrudniony od 13 kwietnia 2015 r. do zakończenia czynności kontrolnych na podstawie umowy zlecenie w Spółce, w związku z czym należało przeprowadzić procedurę o której mowa w art. 24 ust. 10 ustawy PZP z 2004 r. Zdaniem NIK określenie wartości zamówienia jest informacją o przedmiocie zamówienia która na etapie składania ofert nie powinna być znana innym potencjalnym uczestnikom postępowania, tym bardziej że w analizowanym

¹²⁰ Na podstawie upoważnienia z 18 czerwca 2020 r., nr AKO.014.124.2020.

¹²¹ Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 *Regulaminu pracy komisji z 2004 r.* do zadań komisji należało m.in. prowadzenie postępowania przetargowego, natomiast zgodnie z § 20 ust. 1 w/w regulaminu komisja była właściwa do oceny czy wykonawcy, którzy złożyli ważne oferty w wyznaczonym terminie, spełniają wymagane warunki podmiotowe, określone odpowiednio w *ustawie PZP z 2004 roku* oraz w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i ogłoszeniu. Ponadto zgodnie z § 5 ust. 2 *Regulaminu pracy z 2004 r.* wszelkie oświadczenia, wnioski, zawiadomienia i informacje lub inne oświadczenia woli w imieniu Zamawiającego kierowane przez komisję do wykonawców w związku z prowadzonym postępowaniem wymagały zatwierdzenia przez Rektora lub osobę przez niego upoważnioną. W analizowanym przypadku na podstawie upoważnienia z 18 czerwca 2020 r. nr AKO.014.124.2020 był to Prorektor ds. Klinicznych i Szkolenia Zawodowego UMwB.

¹²² Zgodnie z wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej z 6 grudnia 2017 r. nr KIO 2397/17.

¹²³ Przepisy obowiązujące od 28 lipca 2016 r. do 1 stycznia 2021 r.

¹²⁴ Osobą odpowiedzialną za dokonywanie wszelkich czynności zastrzeżonych dla kierownika zamawiającego w ustawie PZP z 2004 roku był Prorektor ds. Klinicznych i Szkolenia Zawodowego UMwB na podstawie udzielonego przez Rektora upoważnienia.

postępowaniu kwota oferowana przez LOMiRT UMB i przeznaczona przez Uczelnię na realizację zamówienia były identyczne (114 tys. zł). Odnosząc się do szacowania wartości zamówienia na podstawie ogólnodostępnych cenników, należy podkreślić, że w tym postępowaniu przetargowym wyceniano jedynie badanie (bez radioznacznika), a jak wynika ze złożonych wyjaśnień przez Kanclerza Uczelni: *szacowanie kosztów radioznacznika wynikało z doświadczeń jednostki SP LOM, którą kieruje Pani [...]*.

3. W czterech¹²⁵ (z dziewięciu poddanych analizie) postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego (o wartości: 246 tys. zł; 1.700 tys. zł; 3.250 tys. zł i 1.700 tys. zł) przeprowadzonych przez UMwB w latach 2015–2022 dotyczących wykonania badań PET/MR i MR, jako¹²⁶ kryterium oceny oferty o wadze 20% i 40%¹²⁷ przyjęto odległość od siedziby wykonawcy (tj. miejsca wykonywania badań) do siedziby zamawiającego, tj. UMwB, wbrew uregulowaniom art. 91 ust. 2 i 3 PZP z 2004 roku i art. 241 PZP z 2019 roku. Zgodnie z przywołanymi przepisami kryteria oceny ofert muszą być związane z przedmiotem zamówienia i nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy. (akta kontroli str. 404-594)

Prorektor ds. Klinicznych i Szkolenia Zawodowego¹²⁸ wyjaśnił, że w postępowaniach AZP/261/U/19/SI/01/2019; AZP/261/U/20/SI/02/2019; AZP.25.2.14.2022, zgodnie z wykazem obowiązków wykonawcy zawartym w umowie, Wykonawca zobowiązany był do zapewnienia na własny koszt transportu pacjentów poddawanych każdorazowo badaniu, z miejsca ich zamieszkania do miejsca wykonywania badań i z powrotem. W postępowaniu AZP/261/U/9/VAMP/002/2019 zapewnienie transportu nie należało do obowiązków Wykonawcy, ale odległość jego siedziby miała oczywiście znaczenie dla pacjentów uczestniczących w projekcie. Kryterium odległości od miejsca, gdzie będą wykonywane badania do siedziby UMwB, ma bezpośredni związek z jakością realizowanej usługi, czyli przedmiotem zamówienia. Długość transportu ma bardzo duże znaczenie dla zdrowia, komfortu pacjenta oraz zachęceniem do wzięcia udziału w badaniu naukowym i nie dotyczy właściwości Wykonawcy, ale jest ściśle związana z przedmiotem zamówienia. Kryterium to wpływa bezpośrednio na możliwość pozyskania jak największej liczby pacjentów biorących udział w badaniu. (akta kontroli str. 595-601)

Z analizy dokumentów wynika, że w postępowaniach nr: AZP/261/U/19/SI/01/2019; AZP/261/U/20/SI/02/2019; AZP.25.2.14.2022 jednostką zlecającą badania pacjenta było Centrum Badań Klinicznych zlokalizowane przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 24a w Białymstoku, a w postępowaniu AZP/261/U/9/VAMP/002/2019 Zakład Medycyny Populacyjnej i Prewencji Chorób Cywilizacyjnych, przy ul. Waszyngtona 15B w Białymstoku. Tym samym siedziba Uczelni nie była w żaden sposób powiązana z procesem badania pacjentów. Zastosowanie kryterium odległości między siedzibami zamawiającego i wykonawcy (zamiast np. kryterium czasu realizacji przewozu pacjenta w ramach badań) naruszało zasadę uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Nie było ono w żaden sposób powiązane z przedmiotem zamówienia i nie służyło wyborowi najkorzystniejszej oferty.

Zdaniem NIK kwestia liczby osób biorących udział w realizowanych Projektach przez UMwB nie była w żaden sposób powiązana ze zleconymi (w ramach przetargów nieograniczonych) LOMiRT UMB zadaniami w postaci wykonania badań PET/MR i MR. (akta kontroli str. 350-370)

4. W postępowaniu (wszczętym 8 sierpnia 2019 r.) o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego wykonania 12 badań MR (spektroskopii rezonansu magnetycznego

¹²⁵ Nr: AZP/261/U/9/VAMP/002/2019 (umowa z 5 czerwca 2019 r. na wykonanie 250 badań MR); AZP/261/U/19/SI/01/2019 (umowa z 4 listopada 2019 r. na wykonanie 1.000 badań MR); AZP/261/U/20/SI/02/2019 (umowa z 4 listopada 2019 r. na wykonanie 500 badań PET/MR) i AZP.25.2.14.2022 (29 czerwca 2022 r. na wykonanie 1.000 badań MR).

¹²⁶ W analizowanych postępowaniach oprócz kryterium odległości określono również: postępowania nr AZP/261/U/9/VAMP/002/2019 i AZP/261/U/20/SI/02/2019 – kryterium ceny (waga 60%); postępowania nr AZP/261/U/19/SI/01/2019 i AZP.25.2.14.2022 – kryterium ceny (waga 50%) i kryterium wykonania dodatkowych sekwencji (waga 30%).

¹²⁷ Postępowanie nr AZP/261/U/20/SI/02/2019.

¹²⁸ Osobą odpowiedzialną w postępowaniach przetargowych nr: AZP/261/U/9/VAMP/002/2019; AZP/261/U/19/SI/01/2019; AZP/261/U/20/SI/02/2019 i AZP.25.2.14.2022 za dokonywanie wszelkich czynności zastrzeżonych dla kierownika zamawiającego w ustawie PZP z 2004 roku był Prorektor ds. Klinicznych i Szkolenia Zawodowego UMwB na podstawie udzielonych przez Rektora upoważnień.

1H-MRS)¹²⁹ o wartości 7,4 tys. zł przeprowadzonego w formie zebrania ofert od potencjalnych wykonawców przedstawione akta postępowania prowadzone przez Dział Nauki nie zawierały dokumentów potwierdzających zebranie ofert od innych, niż LOMiRT UMB, potencjalnych wykonawców¹³⁰, co było niezgodne z § 5 ust. 1 Regulaminu z 2016 roku. Zgodnie z tymi uregulowaniami jednostka organizacyjna realizująca zamówienie dokumentuje m.in. czynności przeprowadzenia procedury udzielenia zamówienia (m.in. również zebrania ofert) w sposób pozwalający na ich weryfikację pod kątem m.in. zachowania zasady uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców i przejrzystości¹³¹.
(akta kontroli str. 781-818)

Odnosząc się do braku potwierdzenia zabrania ofert od innych potencjalnych wykonawców w przedstawionej dokumentacji Pierwszy Zastępca Rektora wyjaśnił, że informacje były oceniane z przeprowadzonego rozeznania rynku na podstawie dostępnych cenników on-line lub telefonicznie.
(akta kontroli str. 789-793)

Zdaniem NIK przeprowadzenie w ten sposób zebrania ofert od potencjalnych wykonawców nie zwalnia Uczelni z obowiązku udokumentowania tego faktu w postaci pisemnej np. poprzez wydruk oferty cenowej lub sporządzenie notatki służbowej w przypadku rozeznania telefonicznego.

5. Dwa złożone przez Rektora UMwB, Ministrowi Zdrowia za lata 2021–2022 rozliczenia otrzymanych w ramach projektu¹³² pn. Centrum Sztucznej Inteligencji w Medycynie przy Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku środków (po 8.000 tys. zł każde) w zakresie zadania nr 3 pt. „Wytworzenie danych wysokiej rozdzielczości z badań obrazowych (m.in. MRI i PET)” zawierały nierzetelne dane dotyczące liczby przeprowadzonych badań:
- za 2021 rok wykazano realizację łącznie „ponad 1.300 badań rezonansu magnetycznego i PET-MRI”, podczas gdy od początku realizacji projektu, tj. od listopada 2019 roku wykonano łącznie 930 badań¹³³ (w tym 924 badań MR i sześć badań PET/MR);
  - za 2022 rok wykazano realizację łącznie „ponad 1.500 badań rezonansu magnetycznego i PET-MRI”, podczas gdy od początku realizacji projektu wykonano 1.084 badań¹³⁴ (1.078 badań MR i sześć PET/MR).

Rektor wyjaśnił, że wykazanie w sprawozdaniach ilości badań tj. ponad 1.300 i ponad 1.500 badań (odpowiednio w 2021 i 2022 roku) spowodowane było tym, że w 2021 roku i 2022 roku wykonano odpowiednio: 924 i 1.078 badania MR [...] w skład których każdorazowo wchodziły cztery niezależne z punktu radiologicznego i technicznego badania oceny morfologii w obrazie rezonansu magnetycznego narządów jamy brzusznej oraz spektroskopii narządów jamy brzusznej, mięśnia czworogłowego lewego, mięśnia czworogłowego prawego [...]. Rektor wyjaśnił, że przedstawiona liczba ponad 1.300 i 1.500 badań stanowiła wewnętrzny cel „minimum” ilości badań do zrealizowania do końca odpowiednio 2021 i 2022 roku postawiony przez wykonawców projektu. Podkreślił, że wskazane wartości nie odnoszą się do szczegółowej ilości wykonanych badań w danym roku, a stanowią wykonanie założonego na dany okres realizacji projektu celu.
(akta kontroli str. 854-873; 926-927; 936-981)

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień Rektora należy wskazać, że w sprawozdaniach za 2021 i 2022 rok złożonych Ministrowi Zdrowia, Uczelnia jednoznacznie wskazała, że dotychczas w ramach projektu wykonała łącznie ponad 1.300 i 1.500 badań rezonansu magnetycznego i PET/MRI nie powołując się na żadne wewnętrznie ustalone cele lub

¹²⁹ W ramach projektu badawczego pn. „Evaluation of diagnostic ability of proton magnetic resonance spectroscopy (1H-MRS) for spondylodiscitis – pilot study”.

¹³⁰ W pisemnych wyjaśnieniach Uczelnia wskazuje, że analizowała cennik firmy Kendron.

¹³¹ Zgodnie z § 3 ust. 2 Zasady dokumentacji Regulaminu z 2016 roku osobą odpowiedzialną za wybór wykonawcy w postępowaniu był Specjalista Działu Nauki. Jednocześnie zgodnie z § 5 ust. 2 w/w regulaminu dokumentacja przechowywana jest u pracownika merytorycznego, który jest odpowiedzialny za realizację danego zamówienia.

¹³² Z 29 stycznia 2022 r., znak: KRP.3030.1.2022 i z 30 stycznia 2023 r., znak: KRP.30.30.1.2023.

¹³³ Zgodnie z fakturami wystawionymi przez wykonawcę zadania, tj. LOMiRT UMB.

¹³⁴ Zgodnie z przedłożonymi fakturami wystawionymi przez LOMiRT UMB (wykonawcę zadania).

sporządzone dokumenty. Zdaniem NIK rozliczenie otrzymanych środków za poszczególne lata powinno wskazywać realnie wykonaną liczbę badań MR. Podkreślić należy, że nawet gdyby przyjąć, że jedno badanie MR składa się z czterech oddzielnych badań to odpowiednio na koniec 2021 i 2022 roku wykonanie zrealizowanych badań w ramach projektu wyniosłoby 3.696 i 4.312 badań, a zaplanowana pula 1.000 badań wyczerpana byłaby po wykonaniu realnie 250 badań. NIK nie wnosi uwag do liczby badań wskazanych w 2019 i 2020 roku w związku z tym, że w pierwszym przypadku w rozliczeniu posłużono się zwrotem „wykonanie 60 badań obrazowych”, natomiast w drugim przypadku stwierdzona liczba wykonanych badań na podstawie analizy faktur jest zgodna z zapisem w przesłanym Ministrowi Zdrowia w rozliczeniu przyznanych środków¹³⁵. Podkreślić należy, że w założeniach projektu określonych w przesłanym Ministrowi Zdrowia wniosku o dofinansowanie¹³⁶ jednoznacznie wskazano, że wskaźniki dotyczą wykonania (w zadaniu nr 3) 500 badań PET/MRI i 1.000 badań MR. Z analizy faktur wystawionych przez LOMiRT UMB za 2021 i 2022 rok i opłaconych przez Uczelnię wynika, że wykonano odpowiednio 930 i 1.084 badań MR oraz badań PET/MR.

6. Uczelnia, w okresie objętym kontrolą, jako jedyny udziałowiec w sposób niewystarczający i nieskuteczny wykonywała uprawnienia i obowiązki udziałowca i członka zgromadzenia wspólników w zakresie władztwa korporacyjnego nad powołaną spółką celową. W wyniku takiego postępowania stwierdzono:

- brak podstaw do przyznania dwóm członkom zarządu premii o łącznej wysokości 94 tys. zł¹³⁷, w tym: w 2020 roku – 50 tys. zł i w 2022 roku – 44 tys. zł. Uchwała nr 4/2017 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 1 czerwca 2017 r. w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki zawierała tylko ogólnie określone cele zarządcze ale nie określała ich wag, ani kryteriów i sposobu rozliczania tych celów zgodnie z art. 4 ust. 8 i 9 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń. Ponadto ww. uchwała w § 3 ust. 1 stanowiła, że część zmienna wynagrodzenia (m.in. premie, jako wynagrodzenie uzupełniające) członków Zarządu nie mogą przekraczać 40% części stałej ich wynagrodzenia z roku poprzedniego. Jak wynika natomiast z udzielonych wyjaśnień przez Rektora do chwili obecnej nie zostały zawarte umowy o pracę (ani umowy cywilnoprawne) z członkami Zarządu, a osoby te wykonywały swoje obowiązki bez wynagrodzenia (czyli stałej części wynagrodzenia).

Odnosząc się do wypłaconych premii Rektor wyjaśnił, że Pomimo braku uchwały w formie pisemnej w sprawie uszczegółowienia celów zarządczych, określenia ich wag, cele takie zostały zdefiniowane i znane były zarówno jednemu udziałowcowi, jak i zarządowi Spółki. [...] wypłaty środków [...] w postaci nagród członkom zarządu Spółki nastąpiły przy odpowiednim zastosowaniu uchwały nr 4/2017 [...]. Zarząd występując z wnioskiem o przyznanie nagrody, uwzględnił, iż ziszczyły się również przesłanki z ust. 3 § 3 w/w uchwały: zatwierdzone zostało sprawozdanie zarządu spółki oraz sprawozdanie finansowe za ubiegły rok, członkowie Zarządu uzyskali absolutoria, a przy tym zarząd Spółki zrealizował cele i zadania wynikające z uzgodnień z reprezentowaną przez mnie Uczelnią [...] (akta kontroli str. 150-155; 166-167)

- brak działań UMwB jako jedynego członka walnego zgromadzenia spółki w celu:
  - podjęcia uchwały zgromadzenia wspólników lub zmiany umowy spółki, dotyczącej określenia wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka zarządu LOMiRT UMB, stosownie do art. 22 ustawy o zasadach zarządzania mieniem (obowiązek podjęcia takich działań wprowadzono 1 stycznia 2017 r., nie wskazując terminu ich wykonania).

Z udzielonych wyjaśnień przez Rektora Uczelni wynika, że UMwB jako jedyny wspólnik Spółki (...), w której wyłącznie Właściciel uprawniony jest do powołania zarządu, (brak rady nadzorczej), nie był zobligowany do podejmowania uchwały w tym zakresie, a jedynie do podjęcia działania w tym kierunku. Wymagane jest,

¹³⁵ Stwierdzono wykonanie 451 badań MR i PET/MR, natomiast zapis w rozliczeniu wskazywał, że „wykonano również ponad 450 badań rezonansu magnetycznego oraz badań PET”.

¹³⁶ Z 19 marca 2019 r., znak: R-070/4/2019.

¹³⁷ Kwota brutto.

aby członkowie zarządu spełniali warunki ustawowe i nie podlegali wykluczeniu na zasadach określonych w art. 22 ustawy [o zasadach zarządzania mieniem państwowym – dop. NIK]. (akta kontroli str. 150-155)

- określenia, w drodze uchwały walnego zgromadzenia lub w umowie Spółki, zasad zbywania składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, wbrew wymogom art. 17 ust. 4 ustawy o zasadach zarządzania. Zgodnie z tym uregulowaniem zasady te muszą uwzględniać zastosowanie trybu przetargu lub aukcji oraz wyjątki od obowiązku ich zastosowania, w przypadku zbywania przez spółkę składników aktywów trwałych o wartości rynkowej przekraczającej 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, chyba że wartość rynkowa tych składników nie przekracza 20 tys. zł.

Rektor wyjaśniła, że Przepis ten zatem nie wskazuje bezwzględnego obowiązku przyjęcia takich zasad. Spółka dotychczas nie zbywała składników aktywów trwałych o wartości rynkowej określonej w tym przepisie. Właściciel podjął niezbędne działania kierunkowe poprzez przyjęcie w uchwale 5/2017 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników LOMiRT z dnia 1 czerwca 2017 r. w § 1 pkt 10. Zgodnie z regulacją zawartą w § 1 pkt 10 niniejszej uchwały, zbycie aktywów trwałych o wartości nieprzekraczającej 20 tys. zł nie wymaga określenia zasad, tym samym decyzje w tym zakresie należą wyłącznie do Zarządu. W przypadku podjęcia zamiaru zbycia składników o wyższej wartości Zarząd LOMiRT zobowiązany został przez właściciela do określenia zasad i przedłożenia ich właścicielowi do akceptacji.

(atak kontroli str. 150-155)

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawa o zasadach zarządzania podmiotem zobowiązanym do podjęcia działań w celu określenia, w drodze uchwały walnego zgromadzenia lub w umowie spółki, zasad zbywania składników aktywów trwałych jest podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna, w zakresie wykonywania praw z akcji w spółce.

- ukształtowania i stosowania w spółce zasad wynagradzania członków zarządu w zakresie wynagrodzenia zmiennego w części dotyczącej określenia celów zarządczych, ich wag oraz kryteriów rozliczania, stosownie do art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 4 ust. 8 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń (obowiązek doprowadzenia do głosowania przez zgromadzenie wspólników projektów uchwał w tych sprawach i oddania głosów za ich uchwaleniem wprowadzono 9 września 2016 r., nie określając terminu jego realizacji).

Odnosząc się do stwierdzonych braków w uchwale, Rektor UMwB wyjaśnił, że Członkowie Zarządu wykonują swoje obowiązki bez wynagrodzenia i nie zostały zawarte z nimi umowy o pracę ani umowy cywilnoprawne. Zgodnie z uchwałą nr 4/2017 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników LOMiRT UMB [...] w przypadku gdyby członkowie Zarządu otrzymywali wynagrodzenie, w zawartych z nimi umowach określone zostałyby cele zarządcze wraz z przypisaną do nich wagą oraz zasady wypowiedzania umów przez spółkę. Natomiast w obecnej sytuacji do odwołania członków zarządu zastosowanie mają przepisy Kodeksu spółek handlowych [...].

(akta kontroli str. 150-155)

Odnosząc się do uchwał, zadaniem NIK, UMwB jako jedynego udziałowca mógł samodzielnie podjąć przedmiotowe uchwały, nawet bez zwoływania zgromadzenia wspólników, stosownie do art. 227 § 2 Ksh.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją projektów finansowanych przez okres zgodny z zawartymi umowami dofinansowania.

2. Przeprowadzania postępowań przetargowych zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych* oraz przepisami wewnętrznymi Uczelni.
3. Rzetelne wskazywanie w rozliczeniach środków finansowych ilości przeprowadzonych badań PET/MR i MR w związku z realizowanymi przez Uniwersytet projektami.
4. Wyznaczenie pełnomocnika, o którym mowa w art. 210 § 1 *Ksh*, celem podjęcia działań w celu doprowadzenia do zwrotu Spółce LOMiRT UMB wynagrodzeń premialnych w wysokości 94 tys. zł nienależnie wypłaconych członkom Zarządu.
5. Należyte wykonywanie uprawnień i obowiązków udziałowca w zakresie władztwa korporacyjnego nad spółką celową Uczelni, w tym podjęcie wymaganych uchwał.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 18 sierpnia 2023 r.

Kontroler:
Beata Palinowska
główny specjalista kontroli państwowej

p. o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Janusz Pawelczyk

...../-/.....
podpis

...../-/.....
podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

p. o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
Janusz Pawelczyk

...../-/.....
podpis